

Plaatsingslijst

Archief

Archief H.T.M. de Greeve

Lijst gegenereerd op : 2021-04-08

Archiefnummer : 1180

Archiefnaam : GREH

Datering : 1920-2001

Beschrijving : Plakboeken; correspondentie; toespraken; gedichten en toneelstukken; stukken betreffende de Bond Zonder Naam; Redes voor het KRO-radioprogramma Lichtbakens; persoonlijke stukken uit de Tweede Wereldoorlog

Catalogus : [Archief H.T.M. de Greeve](#)

Katholiek Documentatie Centrum

Laatste archief wijziging : 2021-01-17

Ten Geleide

H.T.M. de Greeve (1892-1974)

Henri Theodorus Maria de Greeve werd geboren in Amsterdam. Na het Gymnasium trad hij in 1911 toe tot de orde van de Jezuïeten. Hij was leraar en studeerde Egyptologie in Leiden. Toen hij kapelaan was in Den Haag bleek zijn talent als redenaar. Al spoedig werd hij in het hele land gevraagd. Zo werd hij 'reizend prediker'. Hij werkte ook aan vele bladen mee, bijvoorbeeld de Katholieke Illustratie. Hij was adviseur van vele katholieke verenigingen en zat in de Raad van Bijstand van de Rooms-Katholieke Staatspartij.

Hij was een vurig propagandist van de KRO (zie ook het KDC-archief van de [Katholieke Radio Omroep](#)), waarvoor hij vanaf 1936 zijn wekelijkse radiopraatje 'Lichtbakens' hield. Ze behandelden actuele thema's en vooral de noodlijdende medemens en werden ook buiten katholieke kring veel beluisterd. In 1938 richtte hij de 'Bond Zonder Naam' op die zich zonder confessionele begrenzings richtte op de naastenliefde. "Verbeter de wereld, begin bij jezelf". Het werd een groot succes, ook door de originele manier van publiciteit. Pater Henri de Greeve werd zo een nationale figuur. Hij was overigens in 1934 met goedvinden uit de Jezuïetenorde getreden en wereldgeestelijke van het bisdom Haarlem geworden om meer onafhankelijk te zijn.

Hij keerde zich nadrukkelijk tegen het nationaal-socialisme en werd tijdens de oorlog gegijzeld in Haaren en Sint Michielsgestel. Hij schreef daar het toneelstuk *Het vierde beest*, over het nationaal-socialisme. Na de oorlog hield hij weer zijn 'Lichtbakens' en organiseerde vele acties voor de na-oorlogse nood. Agressief in het bestrijden van onrecht (hij pleitte bijvoorbeeld voor een menswaardige behandeling van politieke delinquenten wat veel weerstand opriep) warm menselijk in zijn zorg voor de zwakken. Hij zei ook onomwonden dat de Nederlandse militairen tijdens de 'politieele acties' in Indonesië immorele opdrachten moesten vervullen. Emmy van Overeem schreef in de NRC dat hij hierdoor moest stoppen met zijn radiopraatjes. In 1949 raakte hij overspannen door het vele werk en de grove aanvallen van zijn communistische tegenstanders en trok hij zich uit het publieke domein terug in het klooster van de Montfortanen in Nijmegen. Hier bleef hij zich inzetten voor mensen in nood. Hij had moeite met de grote veranderingen in de katholieke kerk maar was verdraagzaam. Hij overleed in 1974 en wenste een eenvoudige begrafenis. Hij vond zichzelf onbelangrijk, alleen het werken voor de medemens telde.

Bewerking van: H.W.A. Joosten, '*Greeve, Henri Theodorus Maria de (1892-1974)*',
URL:<http://resources.huylens.knaw.nl/bwn1880-2000/lemmata/bwn2/greeve> [12-11-2013]

N.B. Pater Borromeus de Greeve (1875-1947) was een neef van Henri de Greeve.

